

Rüüsteretk noores viljapuuaias

HARRI POOM

Kui jänesed on noortele viljapuudele kurja teinud, saab viimaseid sageli veel päästa. Hiirte kahjustused aga enamasti puukestele elulootust ei jäta.

Märts on ajanud jänesed kihevile. Kuigi nad võivad ka muul ajal noores viljapuuaias pahandust teha, kipuvad nad paastukuul sinna siiski tavapärasest rohkem.

Kui tara, mis varem jänesed noortest puudest eemal on hoidnud, ühtäkki alt veab, võivad haavikuemandad üheainsa ööga puukeste veel korbakorrata tüved koorest päris paljaks närida. Pilt, mis siis aias avaneb, pole just meelilüendav. Kui pahategu kohe silma hakkab, annab asja tihti veel parandada, ent siiski mitte alati.

Kui koor on tugevasti näritud ja lahtirebitud ribad lipendamas, kuid koorealune kambiumikiht alles, peab haava ruttu kuivamise eest kaitsma. Määrige sellele pookevaha või haavapalsamit. Siis on lootust, et suve jooksul koor allesjäänud kambiumist taastub. Jääb haav kaitsmata, kuivab kambiumikiht ära ja sureb.

Väiksemate kahjustuste korral piisab vaid haava katmisest. Kui aga viga on saanud pool või enamgi tüve ümbermõõdust, on suureks abiks sildpookimine – pookoks(ad) pannakse sillana üle haava.

Kuigi tüve on kõvasti räsitud, on koorealune kambiumikiht õnneks alles. Sellise haava peab kohe katma, et kaitsta kambiumi kuivamise eest.

Hiirekahjustus ei jäta puule enamasti lootust taastuda.

Kui tüvi on ringirastat paljaks näritud, siis ilma sildpookimiseta puud tõenäoliselt päästa ei õnnestugi (sõltub sellest, mil määral haaval kambiumi alles jäänud on). Kui olemas on kas või ainult paari sentimeetri laiune kooreriba ja paljaks näritud tüveosale määrada kohe kuivamise eest kaitseks

peale kattekihti, võib loota, et puust saab veel asja.

Taastub ka tüvekõndist

Kaugeltki alati ei ole võimalik tugeva jänesekahjustusega puud päästa või kui see isegi korda läheb, pole tulemus lihtsalt vaeva väärt. Mõnikord on vaja